

QVÆSTIO MEDICA.
CARDINALITIIS DISPUTATIONIBVS MANE
DISCVTIENDA IN SCHOLIS MEDICORVM DIE IOVIS XXIX. MENSIS FEBRVARII
MAGISTRO IOANNE PIETRE DOCTORE MEDICO MODERATORE.

An Cholera morbo conferat vena sectio?

651.

CHOLERA morbus inter acutos & peracutos eximius citâ mortelialis & funestus *ἡ χολέρα* est summa efferi indomitiq; humoris fursum atque deorsum excretio, importuna alui perturbatio, tanto peior quanto humor *ἡ χολέρα* excremitur, vaforum euacuatio, quæ licet critica salutaris vix vlla esse potest, carniû tandem totius corporis *σύντηξις*, atque caloris natiui *νέκρωσις*, nisi vbi lypyriæ febris superueniat, astate licet, cum violento syrius æstu terras exurit, suspicione maximè non careât, naturalis & vitalis facultatum exolutione mortifera, vbi ab *ἀπορία* & *φθίσι* vtriusque partis principis nata sit: paria enim *φθίσις* & *ἡπατίτις* esse videntur incommoda, quas morfu & stimulis sæuissima stomacho, sensus acutissimi, & appetentiæ sede præcipuâ, bilis facit: hinc quæpiis sese profert comitatus symptomatis, extremorum frigore, frigido circa faciem sudore, pulsu paruo, languido, inæquali, surarum contractione, facie denique hippocraticâ.

ICVT *ἡ κοιλίης διάρροια* in *τῇ ἀριστερῇ ζώνῃ* & prauorum in corpore humorum prouentus, à Iecoris viscerumque reliquorum *χολοκυστία*, nusquam emendabiles, & à quibus omne morbi genus lobolescit, impurum prauis scatens succis corpus redditur, marcescunt spiritus, vires languent, viuus cutis color in liuidum transmutatur, vnde corporis *ἐξιδρώσις*, viscerum *ἡμωρραγία* à quâ hydrops semper lethalis cholera: & acutis superueniens, diarrhoea etiam quæ post choleram superstes erit arte medicâ superior à vitiatâ naturalis facultatis œconomiâ & naturæ ipsius viriumque exolutione à venenatâ illius humoris aurâ factâ, qui nisi *ναυσόσφι* & *ἐμεσέσφι* deturbetur, omnia in corpore permiscet, confundit, labefactat insultusque è vasis & corporis habitu humorum acium in ventriculum & intestina *ἀδρόσις* concitat & choleram efficit.

VIVS efferat vis & maligna qualitas vllis vix cedit remedijs, quæ ob multiplicium symptomatum syndromen & vehementiam tutò exhiberi nunquam possunt, Cardiaca quidem possunt, vt theriaca, mithridatium, parca tamen manu, calidioribus cardiacis succum granatorum præferrem, potum frigidæ potius quam calidæ, sed vinum frigidâ dilutum ijs omnibus præmittendum, neque etiam *ἐπιποτιξ* in hoc affectu semper esse omittenda censerem, quibus vitalis facultas crudorum omnis generis humorum colluie interceptâ, velut *κατέψυξις* in totum corpus emicare possit, vt humor quâ datâ portâ ruens, aliò diuertatur, non protinus, sed transactò naturæ imperu & excretâ maiori humoris peccantis copiâ, brachijs, cruribus, & vniuerso corporis habitu viculis, auxilijsque calorem iuuantibus, ad mortis: huius enim, vt reliquorum, tâta celeritas, & *χολοκυστία*, vt suffocationis, epoto medicamento, metus adsit, qui ex vultu non minus oculis, vt & linguâ à quibus tam in acutis, quam in diuturnis, sine febre quam cum febre, certius *πρόσθεν* instituitur, quam expulsi & vrinis.

NDE magna in medico opus est prudentiâ, in expugnando omni morbo, causâ reprimendâ & symptomatis corrigendis: num vero sit præmittenda venæ sectio purgationi, hoc opus hic labor, ista enim pari iure similibus visu omnibus haud vsurpanda, quæ diuturnis morbis & à *χολοκυστία*, natis longe præstantius remedium est, non initio, augmento, non statu, sed in declinatione, vbi cocta sunt omnia, solum imperanda, quæ nec humores prauos medicamenti viribus conuenientes (non à torâ substantiæ similitudine aut familiaritate) sed à qualitatibus primis & secundis superfluos elicit, augendis proritandisque fluxionibus admodum opportuna, in acutissimis, in quibus toto morbi decursu perpetuus naturæ cum morbo conflictus, haud concedenda.

ENÆ autem sectio acutissimorum morborum præsentissimum est præsidium compescendis inflammationibus, fluxionibus coercendis, sedandis doloribus longe maiori vilitate præscribendum, & ab eo semper auspiciandum in cholera morbi *ἡ χολέρα*, quæ nullis cedit acerbitate doloris hominemque perbreui rapit, apprimè celebranda, quæ humorum acrimoniam misceat retundit, vires collapsas erigit & recreat, calorem ab internis ad externas partes reuocat, humores à toto corpore in ventriculum & intestina irruentes vacuat, reuellit, coercet.

Ergo Cholera morbo confert vena sectio.

98

Propugnabat Lutetiæ PETRVS SAVARRE Carnotensis, Anno R. S. H. M.DC.XXIV.